



ŽUPANIJSKI SUD  
U ZAGREBU

13-06-2022

ODJEL ZA RATNI ZLOČIN  
OSKOK  
PRIMLJENO

Poslovni broj: I Kž-rz-6/2022-6

Republika Hrvatska  
Visoki kazneni sud Republike Hrvatske  
Zagreb, Trg Nikole Šubića Zrinskog 5

UIME REPUBLIKE HRVATSKE  
PRESUDA

Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca dr.sc. Lane Petö Kujundžić, predsjednice vijeća te Snježane Hrupek-Šabijan, mr.sc. Ljiljane Stipišić, mr.sc. Marijana Bitange i Marije Balenović, članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Vanje Petrović, zapisničarke u kaznenom predmetu protiv optuženog Veljka Stjepanovića, zbog kaznenog djela iz članka 120. stavka 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 53/91., 39/92., 91/92., 31/93., 35/93., 108/95., 16/96. i 28/96., dalje: OKZRH), odlučujući o žalbi državnog odvjetnika podnesenoj protiv presude Županijskog suda u Zagrebu od 25. siječnja 2022. broj K-Rz-1/2021-9, u sjednici održanoj 26. svibnja 2022..

p r e s u d i o j e

Odbija se kao neosnovana žalba državnog odvjetnika te se potvrđuje prвostupanska presuda.

Obrazloženje

- Prvostupanskom presudom Županijskog suda u Zagrebu od 25. siječnja 2022. broj K-Rz-1/2021-9 optuženi Veljko Stjepanović je na temelju članka 453. točka 3. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine", broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. - odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19., dalje: ZKP/08.), oslobođen optužbe da bi počinio kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava - ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 120. stavak 1. OKZRH, pobliže činjenično opisano u izreci pobijane presude.
- Na temelju članka 149. stavak 1. ZKP/08. odlučeno je da troškovi kaznenog postupka iz članka 145. stavka 2. točka 1. do 5. ZKP/08., te nužni izdaci optuženika i nužni izdaci i nagrada branitelja padaju na teret proračunskih sredstava.
- Protiv te presude žalbu je podnio državni odvjetnik zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja (članak 470. ZKP/08.), pogrešne primjene materijalnog prava (članak 469. stavak 3. ZKP/08.) i bitne povrede odredaba kaznenog postupka (članak 468. stavak 1. točka 11. ZKP), s prijedlogom Visokom kaznenom суду Republike

Hrvatske da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.

4. Odgovor na žalbu nije podnesen.

5. Spis je u skladu s odredbom članka 474. stavka 1. ZKP/08. bio dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

6. Žalba nije osnovana.

7. Uvodno treba istaknuti da je ranije u ovom predmetu bila donesena osuđujuća presuda, koja je, prihvaćanjem žalbe optuženog Veljka Stjepanovića, ukinuta zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 7. listopada 2021. broj Kž-rz-22/2018.

8. Žaleći se zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka državni odvjetnik ističe da pobijana presuda nema obrazloženja o odlučnim činjenicama jer je u pobijanoj presudi obrazložena nemogućnost djelovanja optuženika samo u odnosu na Jovana Carevića, a ne i na osobe njemu podčinjene, milicajce koji su počinili zločine u zatvoru u Miokovićevu. Međutim, prvostupanjski sud je na pitanje je li optuženi Veljko Stjepanović, kao formalni komandir odjeljenja Stanice milicije Bijela u Đulovcu, imao efikasnu, odnosno stvarnu kontrolu nad svojim podređenima, dakle, pripadnicima teritorijalne obrane ali i milicije na što upire žalba, te je li raspolagao djelotvornim sredstvima kojima bi spriječio zlostavljanja civila koja su se događala u tom zatvoru, dao jasne i u svemu prihvatljive razloge koje prihvaca i ovaj drugostupanjski sud, a s obzirom da se isti prigovori ističu i u okviru žalbene osnove pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja o tome u nastavku pod točkom 9. do 9.4. Slijedom iznijetog nije ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavak 1. točka 11. ZKP/08.

9. Pobijajući utvrđeno činjenično stanje, državni odvjetnik navodi da prihvaca zaključak prvostupanjskog suda da je Jovan Carević bio taj koji je činio ili naređivao činjenje zločina i da optuženik s obzirom na svoj položaj nije imao mogućnosti spriječiti Carevića u njegovom djelovanju, jer nad njim nije imao faktičku vlast. Međutim, državni odvjetnik smatra da u postupku nije utvrđeno da li je optuženik u odnosu na Vladimira Kezele, Cvetu Poznića, Kostu Malivojevića koji su bili u ingerenciji optuženika pokušao spriječiti te milicajce u zlostavljanju civila, zbog čega ne prihvaca obranu optuženika da nije znao niti mogao spriječiti zlostavljanja u zatvoru Miokovićevu koja su činili milicajci odjeljenja Stanice milicije Miokovićevo.

9.1. Protivno navodima žalbe državnog odvjetnika, prvostupanjski je sud u konkretnom slučaju u dovoljnoj mjeri analizirao, a potom i ispravno ocijenio iskaz svjedoka Krste Žarkovića koji je naveo da optuženik nije imao nikakvu ulogu u funkciranju zatvora i da nije vršio efektivnu zapovjednu ulogu jer mu milicajci nisu bili lojalni tj. izvršavali su naredbe druge osobe – Jovana Carevića. Jednako tako, i svjedok Savo Žarković je potvrdio da optuženik nikada nije imao nikakvu funkciju niti zadatke, nitko mu se nije obraćao riječju "komandire", a i da jest izdavao naredbe, ne bi bile izvršene, jer nije mogao narediti da se ikoga uhapsi ili da ga se pusti iz zatvora. Identično je iskazivao i svjedok Mijo Dobraš kada je opisao optuženika kao normalnu osobu nesklonu nasilju, bez ikakvog autoriteta, koja tamo nije mogla ništa napraviti "od tih budala jer bi oni i njega ubili".

9.2. Također, svjedok Krsto Žarković potvrdio je navode optuženika o tome da ga je optužnik obavijestio da ne može utjecati na događaje u zatvoru, kao i da mu je iznosio svoj stav da nije u redu to što se događa. Dakle, taj svjedok je jasno iskazao da ga je optužnik, kao podređeni, obavijestio o stanju na terenu, i nije točna tvrdnja žalitelja da optužnik nije poduzeo nikakve mјere da spriječi zlostavljanje civila u zatvoru u Đulovcu ali da, prema mišljenju svjedoka, nije imao nikakve pravne ili fizičke mogućnosti spriječiti kaos koji se tamo odvijao. Upravo iz iskaza svjedoka Krste Žarkovića proizlazi da je zbog takve situacije ukinuo rad zatvora u listopadu 1991., a da je optužnik odmah nakon toga otšao u Bosnu, a potom i Nizozemsku gdje se nalazio sve do trenutka predaje Republiци Hrvatskoj, o čemu je iskazivao i sam optužnik.

9.3. Dakle, protivno navodima žalbe prvostupanjski je sud pravilno prema utvrđenom činjeničnom stanju zaključio da je zatvor u Đulovcu faktički osnovao i njime upravlja Jovan Carević s ciljem "hapšenja" Hrvata koji su služili za razmjenu, da je optužnik poslan u Đulovac kako bi spriječi nezakonita uhićenja i zlostavljanje civila koja je provodio Jovan Carević i koji je bio stvarni zapovjednik vojske, ali i milicije,(tako i milicajaca Vladimira Kezele, Cvete Poznića i Koste Malivojevića), kojeg su se svi bojali, dok odjeljenje milicije, u stvari, nije bilo ni osnovano.

9.4. Slijedom izloženog, u okviru istaknute žalbene osnove državni odvjetnik u stvari ne iznosi ništa nova što već nije bilo predmetom analize i ocjene suda prvog stupnja, već samo iznova analizira i polemizira s razlozima pobijane presude i na svoj subjektivan način ocjenjuje rezultat izvedenih dokaza. Naime, razmatrajući razloge koje je za utvrđenje odlučnih činjenica dao sud prvog stupnja u odnosu na kazneno djelo koje je optužniku stavljeno na teret, drugostupanjski sud nalazi da državni svojim žalbenim navodima nije doveo u sumnju činjenična utvrđenja prvostupanjskog suda i da se iz provedenih dokaza ne može zaključiti da je optužnik počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. stavak 1. OKZRH, pobliže opisano u izreci pobijane presude, pa je prvostupanjski sud pravilno postupio kada je optužnika Veljka Stjepanovića oslobođio optužbe za to kazneno djelo, na temelju članka 453. točka 3. ZKP/08. i time nije ostvario žalbenu osnovu "pogrešne primjene materijalnog prava" na koju povredu žalitelj očito ukazuje kao posrednu povredu zakona proizašlu iz pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja.

10. Slijedom navedenog, kako ne postoje razlozi zbog kojih se pobija presuda prvostupanjskog suda, a prilikom ispitivanja pobijane presude nisu utvrđene povrede iz članka 476. stavka 1. ZKP/08. na čije postojanje sud drugog stupnja pazi po službenoj dužnosti, na temelju članka 482. ZKP/08. odlučeno je kao u izreci ove presude.

Zagreb, 26. svibnja 2022.

Predsjednica vijeća:  
dr.sc. Lana Pető Kujundžić, v.r.

